మగని చెవిలో

'అనసూయ'

(తన అక్క గురించి)

మా అక్కయ్య వెంకటలక్ష్మి యింట్లోఉంటే ఎంతనిండో చూశారూ? దానిమొగము ఎప్పుడూ కలకలలాడుతూ ఉంటుంది! దాని మనస్సులో విచారము ఉంటేఉండ వచ్చునుగాని పైకి యింత పిసరైనా కనపడనియ్యదుగదా! ఎప్పుడూ ముఖము మీద చిరునవ్వు. రాజాలకళ! దాని దురదృష్ట వశముచేత మావాళ్ళయింట పుట్టిందిగాని నిజంగా రాజకుటుంబంలో పుడితే ఏస్వతంత్ర రాజుకో రాణీ ఆయి దేశవిఖ్యాతి సంపాదించి యుండునన్నమాట! దానిమాటలు ఎంత నెమ్మదో విన్నారుగదా! తూచి మాట్లాడినట్లు ఉంటాయి! దానిమాటలకు అందుచేతనే కాబోలు అంతవిలువ! మీవాళ్ళమాటలు చాడలో రాళ్ళువేసి ఆడించినట్లు దబడబలాడడమే కాకుండా మాటలు మోటుగాను పెటుకుగాను ఉంటాయి! మావెంకటలక్ష్మి అక్కయ్య మాటలుమాత్రం యెంతో మృదువు; దాని నడకయెంతో సున్నితము; అలాగే దాని మనస్సుకూడా నవనీతము సుమండీ!

ఇన్నెందుకు! మీ అక్కయ్యలాంటివారు లోకంలో లేరనేద్దూ!”

నేనేం లోకంచూచేను గనుక అట్లనడానికి! మీరు తీసికొనివెళ్ళి ఎన్నిదేశాలు ఎన్నివింతలు చూపించేరు గనుక వాటి అన్నిటితోనూ సరిపోల్చడానికి! ఇవతల కొండలు! అవతల సముద్రం! ఈమధ్యనే యిప్పటి వరకూ జీవితమంతా గడచిపోయింది! ఈజాగాలో చూచిన వింతల్లోకల్లా గొప్పవింతలు మీఅప్పగారూ మీఅమ్మగారూ! వీళ్ళు దినదినమూ ఒకకొత్త రకపు దుండగము చూపిస్తూఉంటారు! వీరుచేసే వింతలే నేను చూచే నిత్యవిచిత్రాలు. ఈవింతలనే నిత్యమూ చూస్తూ ఉండేనాకంటికి, ఈయిద్దరు అమ్మలక్కల దబడబలు, డాబులు, కంచుగంట గొంతుకలు, ఊ క్లిరిగిపోయేటట్టి నవ్వులు, మోటుపెడసరపుమాటలు, లక్ష్యములేని ప్రవర్తన, ఇవి చూచిన పైని మాఅక్కయ్యని చూస్తే నిజముగా దేవకన్యకను చూసినట్లే ఉంటుంది! దానిబుద్ధి, దాని మప్పితమూ, దాని వినయమూ, దానిఓర్మి. నిజంగా మరి యెవరికీ నాయెరికవారిలో లేవు! నాకూ కొన్నేళ్ళువచ్చేయి; నేనూ కొద్దోగొప్పో ఆడవాళ్లను చూచేను! గాని అది నామనస్సుకు నచ్చినట్లు మరియెవరూ నచ్చలేదు! అయితే అది మాఅక్కయ్య,అందుచేత పొగడుచున్నానని అనుకోగలరు! అదికూడా ఉంటేఉండ వచ్చును గాని అదివక్కటే కారణమంటే నేను వప్పుకోను! దానినిగురించి దాన్ని యెరిగినవాళ్ళు అనేకమంది నామోస్తరుగానే అనేకసార్లు అనడం విన్నాను. భక్తి అన్నప్పుడు దానిదేభక్తి!

‘మాఅక్కకుమాత్రము లేదాభక్తి?’

‘చెప్పేదేమిటి మీఅక్కభక్తి! అది నక్కభక్తి! దగ్గోజనంభక్తి! నలుగురు భజనలో పోగైతే వాళ్ళతో ‘వీళ్ళు యిలాగు, వాళ్లు అలాగు’ అని నిందలు ఆరోపణచేస్తూ టప్పాలు కొట్టడానికి ఆసక్తిగాని అది భక్తికాదు! మాఅక్కదో! దాని పెదవులైనా ఆడించినట్లు కనబడదు! దేవుడుపెట్టెదగ్గర ఉదయముకాగానే స్నానముచేసి నిశ్చలముగా ఒక్క అరగంటమాత్రం ధ్యానంచేసి పూజచేసికొని పనిపాట్లు చేసుకుంటుంది. మధ్యాహ్నం పనిపాట్లు అయిన తరువాత ఏపురాణమో చదువుకొని ఒకగంటసేపు మాత్రం నిద్రపోయి తిరిగీ యింటిపనులు చేయడం మొదలుపెట్టి రాత్రి చక్కబాట్లు అయేవరకూ ఒళ్లు వంచి పనిచేస్తుంది. రాత్రి పడుక్కొనేటప్పుడు భక్తి శ్లోకాలు ధ్యానశ్లోకాలు చదివి భర్తకు సేవచేస్తూ నిద్రపోతుంది! ఇంటి కెవరువచ్చినా ఎంతమర్యాద! ఎంతఆప్యాయము! ఎంతమంచి! ఎంతనెమ్మది! ఎన్నాళ్ళున్నా అలాంటివాళ్ళ యింట్లో ఉండాలనే ఉంటుందిగదా! దానిపిల్లలు అలాగు అల్లరపెడతారు గదా, వాళ్ళను పెద్దకేకలు వేయకుండానే నెమ్మది మీదనే భయంఉంచుతుంది! దానికి దానధర్మంకూడా

ఉంది! అలాగని దూబరాలేదు! అంచేతనే దాని మొగుడికి అది ప్రాణపదం! అది యేమిటంటే అంతే, దానిమాటకు ఎదురులేదు! మాఅక్కయ్యవద్ద మా బావకు భయమనికాదు; దానియందు గౌరవము; అంతేగాని నిజముగా అతని వద్ద మా అక్కయ్యకే భయము! ఆమెకు ఆయనపైని భక్తిప్రేమలు కూడా విశేషము. అతడు మీలాగుకాదు; పెళ్లామంటే అతనికి అభిమానము, ఆదరణ! వాళ్లిద్దరిదీ ఒక్కటే మాట; కొండొకరు లాగితే కొమ్మొకరు లాగడం వారిలో లేనేలేదు! వాళ్ళు వాదించుకొన్నట్లైనా ఎవరికీ తెలియదు! అంత అన్యోన్యం!

మాబావ పోలీసు ఇనస్పెక్టరు అయినా చాలా మంచివాడు, శాంతుడు, ధర్మరాజు లాంటివాడు!'

"చెప్పేదేమిటి! అందానికి నేనూ గానానికి మా అప్పా అన్నట్లు నిజానికి ప్లీడర్నీతికి పోలీసువాడినే చెప్పు!"

పోలీసు యినస్పెక్టరుకున్నూ ప్లీడరుకున్నూ సాటి తెస్తున్నారా? పులికీ పిల్లికీ సాటితెచ్చినట్లే ఉన్నది! ఆహా! మిమ్మల్ని చూచి నమస్కారం పెట్టేవాడే ఉండడుగదా! దారంటవెళితే ఒకడూ లేవడుగదా! ఒకడూ ఇచ్చకపునవ్వు నవ్వడుగదా! ఒకడూ పండూకాయా పంపడుకదా! మీరు ఇతరులను ఆశ్రయిస్తూ తెచ్చిపెట్టుకొనే యిచ్చకపునవ్వులతోనే మీ బ్రతుకంతా సరిపోతుంది! మిమ్మల్ని యిచ్చకం చేసేవాడెవడు? పోలీసుఇనస్పెక్టరుకు అలాగు కాదుగదా! ఎక్కడికి వెళ్లినా పోలీసుకనిష్టీబులు సబుఇనస్పెక్టర్లు ఉంటారు! నాటకాలలో బస్సులలో నమస్కారంపెట్టి నాలుగుగంటలు అదనంగా ఆపి ఫస్టుప్లేసు యిస్తారుగదా! కనిష్టీబులు వెనుకా ముందూ నడుస్తూఉంటే యెంతోనిండు! బళ్ళవాళ్లు బజారువాళ్ళు భయపడతారు! బళ్లవాళ్లమాటెందుకు? ఎర్రటోపీఅంటే అందరికీ యిచ్చకమే! మీప్లీడర్లకు మాత్రం వాళ్ళంటే భయంలేదూ? ఎర్రటోపీ పెట్టుకొని రైల్వేపోలీసుకనిష్టీబువాడువచ్చినా దసరా కట్నం చచ్చినట్లు చెల్లించుకోవలసినదే కదా! వాడికీ మీకూ యేనాడూ యెట్టి సంబంధం లేకపోయినా!! ఎంజేత? భయంచేతనేపో? అన్నిరకాల బంట్రోతులకీ దసరాకట్నాలు అడగడానికి హక్కులు ఉన్నాయిగాని ప్లీడరు బంట్రోతులకు అట్టివి లేవు గదా! పోలీసువాళ్ళు కాలుకదిపితే కారు, ప్రయాణమైతే బస్సు! వాళ్ళు కార్లు అడిగితే యివ్వలేమని చెప్పలేక ఆఖరికి కార్లు అమ్మేసుకున్నవాళ్ళు ఎందరు లేరు? కనిష్టీబులకన్నా కనికిష్టపు బ్రతుకుగదా మీ ప్లీడర్లది! మిమ్మల్ని చూచి బస్సువాడు బస్సు నిలపెట్టడు, బండివాడు దారియివ్వడు; ఎంతసేపూ పట్నాయిళ్ళతో వాటాలుతప్ప మీకు పైవాళ్లవల్ల కలిగే గౌరవాతిశయాలేమిటి? గనుక పోలీసు వాళ్లకూ మీకూ సాటి చెప్పకండి! నాగుపాముకీ బురదబుక్కడానికీ సామ్యం చెప్పినట్లే ఉంటుంది!

"అది కాదు నేనన్నది! పోలీసువాడికి నీతి యెక్కడుంటుంది అని అన్నాను!"

"పోలీసువాడికేనా నీతి ఉంటుందిగాని ప్లీడరుకి నిజం ఉండదనే నేనంటున్నాను! తక్కినవి న్యాయంగా పోవడానికి అవకాశమున్న వృత్తులు. మీది అలాంటిది కాదు. రూపాయి యెగరవేస్తే ఒకమారు బొమ్మ, ఒకమారు అక్షరాలు పైకి ఉంటూ ఉంటాయి. అలాగుగానే మీ కేసులలో ఒకవైపు నిజము. ఒకవైపు అబద్ధము; అబద్ధమువైపు ఒక ప్లీడరు తప్పదు! నిజంవైపుకూడా ఒకప్లీడరు ఉంటాడనుకోండి; కాని ఆ ఉండడం అతని ప్రయోజకత్వముకాదు! ఈ అబద్ధపువాదమూ ఒక పుట్టెడు రూపాయిలూ అతనికే యిచ్చేస్తే, కుక్క యెముక ముక్కను పట్టుకొని వదలకుండా ఉత్సాహంతో కొరికేటట్లు, ఎన్నైనా అబద్ధాలాడించి తన వాదమే నిజమని మహా అమాయకపుమొగంతో చాలా పట్టుదలగా ఘోషపెట్టి సాధించడానికి ప్రయత్నం చేస్తాడు! అంచేత మరి మీరు యితర వృత్తులను ఆక్షేపణ చేయబోకండి!

"మా వృత్తిలోమాత్రం గాంధీ రామేశం ఇలాంటి వాళ్లు లేరూ?"

మూడు పేర్లు చెప్పండి! ఊరుకున్నారేం? అంతటితో సరి! ఎవళ్లో ఉంటారు: నిజమాడే ప్లీడర్లూ,

ఆడది అక్కర్లేని మగవాళ్లూ—శ్రీశుకుడు ఋష్యశృంగుడులాంటివాళ్లు! తక్కినవాళ్లందరూ మామూలు సంసారపంకంలో కొట్టుకోవడమో, లేకపోతే విశ్వామిత్రుడు పరాశరుడు వీళ్లలాగు మొదట బంకాలుపలికి తరువాత ఊబిలో దిగిపోవడమో!! యిలాగున ప్లీడర్లందరూ అబద్ధాలసముద్రములో ఈదుచున్నవాళ్లే! స్ఫటికంలాగు ఉండే ఆ రామచంద్రావిళ్ల ప్లీడరు ఇప్పుడు అబద్ధాలపులి అయిపోయినాడని మీరే నిత్యం అంటూ ఉంటారు? ఇప్పుడు మహా సంకల్పం వ్రాస్తే సప్తసముద్రాలకూ మరి వకటి చేర్చి అబద్ధాలసముద్రం అష్టమసముద్రంగా నమోదు చేయవలసి ఉంటుంది; దానిలో చెప్పిన 64 విద్యలకీ ఇది 65 విద్యగా 'చౌర్య' అన్న తరువాత చేర్చవలసియుంటుంది! చౌర్యంవంటి వృత్తిగలవాళ్లు మీరు! మీవంటివారిమీద అధికారంగలవారు పోలీసువాళ్లు! వాళ్లతో మీకు యీ సేమిటం!

ఇంతకూ చెప్పవచ్చినదేమిటంటే మా అక్కయ్యా మాబావ ఒక్క ప్రాణంలాగుంటారు. మా అక్కయ్య దగ్గర అరగంటసేపు కూర్చుంటే విచారమంతాపోయి యెట్టివారికైనా ఒకవిధమైన శాంతి నెమ్మది కలిగి మనస్సులోని విచారము బరువులాగి పారవేసినట్లు మాయమైపోతుంది! దాని మాటలలో ఎంతో నిదానము ఆలోచన ఉండడమే కాకుండా ఆమె యెక్కువగా చదువుకొన్నది. చదువుకొన్న సంగతులు ఒంటపట్టించుకొని ఆచరణలోనికి పెట్టుచున్నది! దాని జ్ఞానము, జ్ఞానమునకుతోడు సుగుణసంపద, రెండూ చేరి దానిని నిజంగా వేలలో లెక్కపెట్టవలసిన మనిషిగా చేస్తూయున్నవి. మీ అక్కకు దానితో సాటితెచ్చేరా? వెలిగారానికీ బంగారానికీ పోలికేమిటి? ఎన్ని పుటాలు పెడితే మీ అక్క మా అక్క అవుతుంది? ఎన్నిమార్లు నీటిలో ఉతికితే కుక్క గంగిగోవు అవుతుంది?

మీ అక్కగారి వినయసంపద అందరికీ తెలిసినదే! దెబ్బలాట ప్రారంభించిందంటే యిరుగుపొరుగులవాళ్లు ఏదో ఊరు అంటుకొన్నదేమోనని పనులూ పాట్లూ మానేసి పారిపోరావలి! నవ్విందిరా అంటే పిచ్చాసుపత్రిలోంచి ఎవరైనా తప్పించుకొని వెళిపోవచ్చేరేమోనన్నట్లు ఉంటుందిగదా! కబుర్లు చెప్పిందంటే గుర్రుస్రైలు చేసినంత చప్పుడు! కోపము ఎప్పుడూ ముక్కుకొసను సగం వేలాడుతునే ఉంటుంది! ఇక నోటిపడితనమూ! కాపవాళ్లూ, కడపవాళ్లూకూడా దానితో సాలలేరన్నమాట! బంధుమర్యాద చెప్ప నక్కర్లేదుగదా! ఆవిడె ఆవిడె తల్లిగారు కలిసి, వచ్చినవాళ్లని వచ్చినదగ్గరనుంచీ ప్రయాణం చేస్తునే ఉంటారుగదూ! రెండు పూటలు ఉండేసరికి ఎంత మొండిచుట్టమైనా తారెత్తి పారిపోతారు! పిచికమీదా కాకిమీదా పెట్టి వెటకారాలు ఆడుతూ ఉంటే ఎవరు ఉండగలరు? ఇంకా ఉంటే ఎంగిలికూడేగదూ! ఇకను భక్తి, శాంతము, గుణాలు చెప్పనక్కర్లేదు! ముఖ్యమైనమాట మా అక్కయ్య అయిదవతనముగల దేవత! మీ అక్కయ్య మీ అక్కయ్యే! వాళ్లిద్దరినీ ఏకకాలమందు పేర్కొనడము చాలాతప్పు! మీ అక్క ఉన్నయింట్లో సంతోషమూ సౌఖ్యమూ రెండూ ఎకస్పాట్రీయేగదా!

నేను గనుక ఇలాగు యీ యింటిలో పడియున్నానుగాని మరెవరేనా అయితే, మూడురోజులలో మొగుడుకో దండం, కాపురానికో దండం, వారిబాధ పడలేమని చెప్పి పారిపోతారు! నేను యెంత ఓర్చి ఉంటున్నానో ఎంత నెమ్మదిగా పల్లెత్తుమాట అనకుండా కాలక్షేపము చేస్తున్నానో మీకుమాత్రం తెలియదా యేమిటి?

'అవునుగాని మా అక్కయ్య రేపు మెయిలులో బయలుదేరి వెళ్లిపోతుందట! దానికీ దాని పిల్లలకీ యేవైనా బట్టలు కొనాలండీ! వాళ్ల యింటికి నేను వెళ్లినప్పుడు పిల్లపిల్లవరుసను మీకు రాకపోయినా మీకుకూడా కలిపి బట్టలు పెట్టేరుగదా; ఇప్పుడు యేమీ పెట్టకుండా దానిని వట్టి పసుపుకుంకంతో పంపించివేస్తే బాగుంటుందీ? మీదగ్గర లేకపోతే, ఎలాగో అప్పో సప్పోచేసి అయినా దానికీ దాని పిల్లలకీ బట్టలు పెట్టకతప్పదు! తరువాత తీరా ప్రయాణంవేళకు 'అన్నా, మరచిపోయినా'నని వెర్రిమొగం వేస్తే లాభంలేదు! కాబట్టి ప్రొద్దున్నే జ్ఞాపకంగా తెప్పించి ఉంచండి! మరచిపోకండేం!